

מצרים
אין גודעים זרוע יאנית

לפני שלושה שבועות צץ מכשול שהיה עלול להכשיל את ההפיכה הצבאית במצרים: עלי מאהר, שנבחר לראשות הממשלה על-ידי הצבא, היסט לקבל את הורשה החלק את האחוזות הגדולות בין הפלחים חסרי-האדמה. היסטו היה טבעי: הוא עצמו בן משפחה עשירה, בעל אחוזות גדולות במצרים התחתית.

מתוך שיחות פרטיות נתן להבין כי ראה את תפקידו העיקרי כרסן על שאיפת תיהם הקיצוניות של הקצינים הצעירים, חסרי הנסיון בניהול מדינה. אולם כמדינאי מנוסה, ידע להסתח את חילוקי הדעות בינו ובין שותפיו החוקים, נמנע מסכסוך פומבי. אחריו עמדו, כמובן, כל בעלי האחוזות ושאר בני המעמד העליון, שחששו כי תורם לנישול קרב ובוא. מלבדם, ידע עלי מאהר כי יוכל לסמוך על המפלגות שהציעו להקים חזית מאוחדת נגד הגורם הזר שאייס לשלול מהן את כל השפעתן. בעיקר בלטה מפלגת אירופד בהתנגדותה למשטר החדש. לא היה כמעט איש אחד מבין צמרת מנהיגי היגיה שלא היה קשור בתוריס מיבצעים מוסקטים; שליטתה על המוני העם הפשרה סים היתה אפשרית רק הודות למנגנון עסקים אירי, חזור כולו שחיתות. העדות הטיי הור של הצבא היו, לגבי הוופד, איום ממשי ביותר העלול למוטט את כל המפלגה הגדולה. דרישת הצבא שהמפלגה תסתר את עצמה מרצונה הטוב היתה תביעה של דבר בלתי אפשרי. איש לא יסכים לגזע את זרועו הימנית — לוא גם גנבה. „אנו לא נוציא אף חבר אחד מהמפלגה“, הכריז הכינוס האחרון של הוופד שנערך באלכסנדריה לפני חודש, „אלא לאחר שבית-משפט יצא אתו חייב בעבירה מלילית.“

שותפות ארעית בהחלט. זאת היתה למעשה הכרזת-מלחמה גלויה במחמד גנבי והקצינים שעמדו מאחוריו. גנבי נמנע מלהגיב, הסתפק בחזרה על הדרישה שהמפלגה תסתר את עצמו. כי הוא עדיין לא היה מוכן לבצע את השלב השני של הפיכתו. השבוע הוא הגיב: ללא התראה נוספת כיתרו יחידות צבא מוזיינות את מועדוני אירופד, התדסקו על דלתות בתי מנהיגיה. תוך שעות מספר היתה צמרת המפלגה הגדולה ביותר במצרים עצורה, כשרדיו קהיר משדר קריאה לכל התושבים להודיע למפקד דת הצבא על כל מעשה בלתי-חוקי שהאגדה הגדולים ביצעו בימי גדולתם.

לא היה זה צעדו היחיד: באותה הודעה הוא מסר על התפטרותו של עלי מאהר. שלא הצליח להתגבר על המכשולים ולהדביק את התפתחותה הפנימית של מצרים. ראש הממשלה החדש ושר בטחונה: גנרל מוחמד גנבי. השלב הראשון של ההפיכה, בו הכריז גנבי שהסכם הערב כי אין לו כל קשר עם הפוליטיקה עבר. במקומו נפתח שלב בי — שלב העלול להיות שלב ביניים בלבד.

כשבלב הראשון לקח גנבי לעצמו שותפים מדיניים: הפעם לא היו אלה מדינאים חתיקים מן החוגים שניהלו את הארץ עם כה. שותפיו החזשים בממשלה היו שני הקצינים המדיניים, שטרם זכו בנציגים בממ

שלה: האחים המוסלמים מימין והמפלגה הלאומית משמאל. אם לזון לפי העבר הלא-רחוק של ההפיכה הצבאית ולפי מטרותיה לעתיד — שותפות זו היא ארעית בהחלט. „אנו נמשיך בטיהורנו“, הודיע גנבי. „אם המפלגות לא תסחרנה את עצמן מרצונן הן טוב — נפרק אותן. ורק אז (לאחר שוהרו המפלגות או פורקו) יוכל המשטר החדש לפעול כהלכה עם בית-נבחרים המייצג את העם ומוסדות חופשים מנגע השחיתות והרדיקנות.“ זה יהיה שלב ג' של ההפיכה הגדולה ביותר שנתחוללה במרחב מאז הפך מוסטפה כמאל את תורכיה הפיאודלית למעצמה אירופית ממדרגה ראשונה. (על דעה שונה, מנעינת במיוחד, ראה עמוד 13.)

הלבנון
הפיכה בעריפה

עד לפני זמן קצר דיברו הכל על השחיתות השוררת בלבנון. מאז ביצע הצבא ה מצרי הפיכתו עבר המקום הראשון בשחיתות ובמאמרים ראשיים להפיכה העומדת להתחולל בלבנון. כמעט כל החוגים מדברים

אחד של בית-הנבחרים, עבדאללה אל-חגי, אף פירסם רשמית את לוח הזמנים שלפיו יפעל הצבא — מתי יופיעו הסנקים ברחובות ביירות והיכן תוצבנה עמדות מכונות-הירייה. ואילו אל-סלג'רף היומי פירסם הודעה לכל חברי הממשלה להמתין בבתיהם עד הופעת המשטרה הצבאית שתפקידה לעצור ולהעמידם למשפט.

רק העם רשאי. לכל הקלחת הזאת, מעמלה הממשלה פנים אדישות. „אצחנו בטוחים כי לא תתחולל שום הפיכה כזאת“, הודיע אחד מחברי הממשלה לעיתונאים. „אחרת לא היו מרכיבים כל כך לדבר ולכתוב אודותיה.“

אכן, לא יהיה זה דבר קל לחולל הפיכה בלבנון. בניגוד לצבא הסורי והמצרי אין הצבא הלבנוני גורם חשוב בחיי המדינה, נתון כולו להשפעה מפלגתית או משפחתית. הראשונים המוכנים להכיר בזאת הם אותם האנשים הדוגלים בהפיכה: „זה אינו משנה במאומה את העובדה כי העם תובע הפיכה“, הם אומרים.

במאמרו הראשי מתאר השבועון אל-ציאד אינו הפיכה דרושה לעם הלבנוני. „אין

קרם (ברית-המועצות) נגד צ'רניאק (ישראל) בארץ של צנע, ספורט לאומי

כחנת העם להפיכה כזו אשר עבדאללה אל-חגי דוגל בה. גם לא זו של ראשי מפלגות אחרים. אנו רוצים בהפיכה לתיקון המעשה, לא להתנקמות; ללחימה בשחיתות, לא באישים. און לכל מקום בלבנון להפיכה צבאית שכל תוצאותיה יהיו טביעת הצבא בים המדיניות העכור — אנו רוצים הפיכה מדינית שתחסל את הרקבון ומשטר הייחוס השחיתות, שתטאטא מהבמה הציבורית את הפיכה כזו אינו יכולה להיות, לדעת אותו שבועון ואנשים רבים בלבנון. מעשה מפלגה או כמה אירגונים. לשם כך דרוש אדם אחד שיטול את העניינים לידי. מועמדם של רבים לתפקיד זה: בישארא אל-חורי, נשיא המדינה. למרות השתייכותו לאחת המשפחות

עליה כאילו היתה דבר בלתי-נמנע, החייב — בצורה טבעית, מובנת מאליה — להתאריך. שלא כשיחות רגילות על הפיכה העומדת לפרוק, אין שיחות אלה מתנהלות במחתרת, מאחורי דלתות מוגפות: משוחחים עליה בשוחקים, חברי מועדונים מפלגתיים מנהלים את סיכויי הצלחתה, עתונים מקדישים לה טורים ארוכים. גם כאשר כמה עתונאים לבנוניים, סופריהם של עיתוני חוץ, הבריאים לעיתוניהם את דעתם על ההפיכה המתקרבת, לא מצאה הצנזורה לנחוק לעכב את כתבותיהם.

לא זו בלבד, בכינוס החזית הסוציאליסטית, אחת ממפלגות האופוזיציה, אושרה פה אחד הקריאה לצבא הלבנוני שיקום ויבצע את ההפיכה שהעם רוצה בה. חבר

החשובות ביותר בלבנון, המרכוז בידיה תפקידים ועמדות לא מעטות, נמנה הנשיא מכבוד רב. הוא היה בין הלוחמים החתיקים ביותר לעצמאות לבנונית, רכש לו עמדה אישית חזקה ביותר בין המוני העם. כדי לשמור על עמדתו זו, הוא עשה את הצעד ההפגנתי ביותר: ביקש מסמי-אל-סולח, ראש הממשלה, להתפטר. התפטרות זו לא היתה, למעשה, משנה בהרבה את המצב הקיים אך היתה עלולה להרגיע במידה רבה את הרגשת אי-נוחיות הקהל. אולם אל-סולח סירב: העם (באמצעות בית-הנבחרים) בחר בו, רק העם רשאי לפטר.

בבית-הנבחרים שהתכנס השבוע לאחר פגרתו השנתית עלו הסיכויים כי ממשלת אל-סולח תוחלף באחרת. אמנם יכולה משיבה זו לצאת ממשלת קואליציה אחרת — אולם שום הפיכה לא תתחולל שם.

שחיתות

הכניסה לבית השני

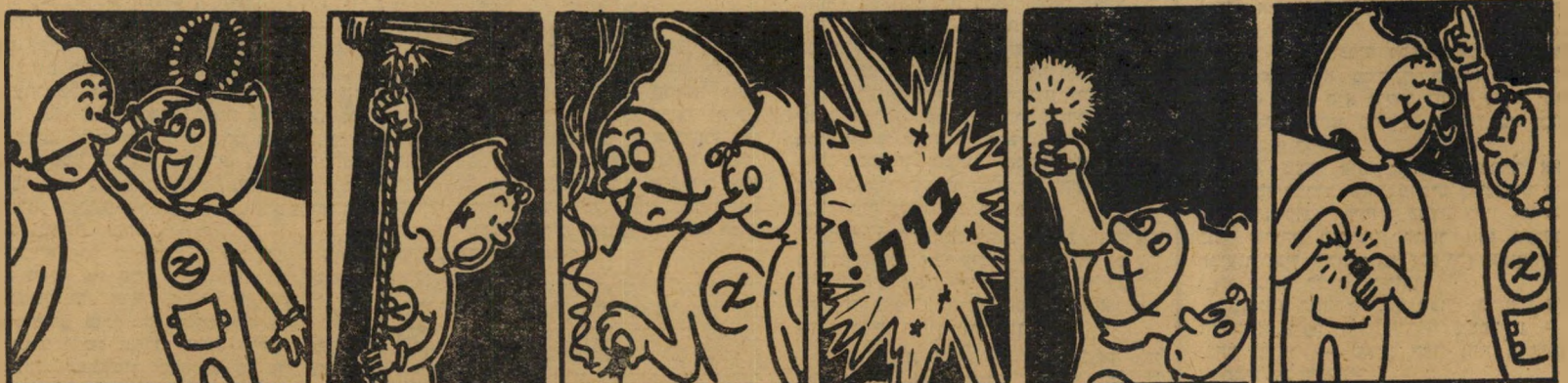
במועדון עמנואל לסקר בתל-אביב היו אלה שבועות של התרגשות: האם תצליח משלחת ישראל להיכנס לגמר אולימפיית השחמט בהלסינקי, להתברג בין תשע הארצות החזקות בעולם, או יהא עליה להסתפק בכניסה לבית השני, וכייה באחד המקומות שבין העשירי לשמונה-עשר?

מתוך הידיעות שהגיעו מחברי המשלחת ניכר שעשו מאמץ גדול; ארבעת נציגי ישראל נוצחו בסיבוב הראשון רק על-ידי הארצות, ברית-המועצות וארצות-הברית. אבל במקום השלישי באותו בית זכתה פינלנד, אף-על-פי שלחובתה נרשמו שלושה הפסדים, שאחד מהם נגרם על-ידי נבחרת ישראל. כיוון שחישוב הנקודות הוא יחסי, הצליחה פינלנד להקדים את נבחרת ישראל בחודה של נקודה, להבטיח לעצמה מקום בין תשע הקבוצות שנלחמו על המקומות הראשונים. ספורט יהודי. הישראלים לא נפלו ברוחם, טיפסו בבטחון אל שלביו הראשונים של הבית השני, זכו, מבלי שניגפו אף פעם אחת, במקום האחד-עשר מתוך 25 הארצות שהשתתפו במשחקים. בין השאר גברו ארבעת נציגי ישראל על נבחרת גרמניה המזרחית החזקה, לאחר קרב מרתק. נחברו כי השחמט הישראלי החזק למדי, והמאפיל על כל ספורט אחר, הוריד במקצת את חיוורון ההישגים הישראליים בהלסינקי ובמוסקבה בקיץ זה. ישראל שמרה על כבודה לפחות במישחק שנחשב, ברחבי העולם, לספורט יהודי.

הנוער, תקחת העתיד של משחק-המלכים הישראלי, מראה העתידנות לא מעטה, תחת ריחות וחוגים מתקיימים בבתי-ספר רבים. אך האיגוד הארצי לשחמט טרם חדר אל כל מקום בארץ, עדיין לא בירר את כל אפשרויות יות הקמת מועדונים בהם יתפתחו אלופי המחר.

בעוד הצנע בישראל הוא גורם מעכב בדרכי התפתחותו של הספורט צורך הקלוריות, מסוגל המשחק שהוגדר על-ידי הדוכס גוסטב סלב סלנוס מפורסמי שחמטאי המאה ה-17 כ„אומנות מחשבת האדם“ להתגבר על מכשולי תת-התזונה, להפוך לספורט הלאומי.

ההפתעה בעולמנו ההוא

הוא שלף את הנשק, כיוון אותו אל הלולו. נשמעה התפוצצות חזקה, כשהתנדף העשן ראה מוטקה, לתדהמתו, כי לא קרה דבר ללולו. החבל של רותי יכול להיחתך כל רגע „שוב נכשלתי ו“ מילמל טוטו באכזבה. „מה נעשה עתה?“

המחתרת, לרגל במיפקדת מפלגת אנו, בנוסחה לטפס על קיר הבנוי נתגלה תה עיירי לולו, שהתחיל חותך את החבל. „אל תיבהל ו! אמר טוטו, רק אתמול המצאתי נשך חדש! הסתכל ו!“

עחרי שהתפוצצה, הניעה רותי לכך כב המרובע בו חי גזע של אנשי מפלגה הקרואים לולאים, שיש להם רמקולים במקום ראשים. היא הצטרפה למחתרת של המשוגעים, בעלי הראשים, יצאה עם מוטקה, חברה מן המלמה, וטוטו, ראש